Erakondade Rahastamise
Järelevalve Komisjon

Isamaa Erakond
info@isamaa.ee

digitaalallkirja kuupäev nr 31-3/26-25/4

Ettekirjutuse nr 160 täitmisest

Erakondade Rahastamise Järelevalve Komisjon arutas pöördumist, mis puudutas komisjoni 17.09.2026 ettekirjutuse nr 160 (registreerimisnumber 31-3/26-25/1) täitmist, oma 29.10.2026 koosolekul.[1] Komisjon ei nõustu Teie seisukohaga lugeda annetuse saamiseks ettekirjutuse kättesaamise kuupäev.

Annetuse tegemise soov ja soodustuse tingimused said erakonnale teatavaks juba põhivõla arve (OÜ Inspired Universal McCann arve nr 20252598, kuupäevaga 20.10.2025) esitamisel, sest sellel oli märgitud tavapärase 30 päeva asemel 180-päevane maksetähtaeg. Komisjon tuvastas tavapäratult pika maksetähtajaga arve finantsaruandluse rutiinse kontrolli käigus ning algatas selles küsimuses menetluse ja teavitas sellest erakonda 03.02.2026 kirjaga nr 31-2/26-7/1. Teavituses selgitati, et 180-päevase maksetähtaja seadmine kujutab endast erakonna krediteerimist soodustatud tingimustel ning sellest tulenev sääst viiviste arvelt on käsitatav juriidilise isiku keelatud annetusena. Seega oli erakond soodustusest ja selle õiguslikust tähendusest teadlik enne ettekirjutuse kättesaamist.

Lisaks tuleb juhtida tähelepanu, et pika maksetähtaja käsitamine keelatud annetusena ei saanud erakonnale tulla üllatusena, kuna komisjon on täpselt samasisulist praktikat kohaldanud 2023. aastal seonduvalt Riigikogu 2023 aasta valimiskampaanias sama teenusepakkuja poolt Isamaa Erakonnale antud tavapäratult pika maksetähtajaga (kirjad erakonnale 02.05.2023 nr 31-2/23-20/6; 01.06.2023 nr 31-2/23-20/13; 29.06.2023 nr 31-2/23-20/16; 22.08.2023 nr 31-2/23-20/21; 23.10.2023 nr 31-2/23-20/26). Menetlus lõpetati komisjoni 23.11.2023 koosolekul seoses annetuse tagastamisega selle tegijale 15.11.2023. Nimetatud menetluses olid samuti antud tavapärase 30 päeva asemel maksetähtajad 199 ja 260 päeva, mida komisjon käsitas samamoodi tasumata viiviste näol saadud keelatud annetusena. Seetõttu oli erakonnale komisjoni pikaajaline ja järjekindel praktika hästi teada.

Komisjon teavitas erakonda kavatsusest teha ettekirjutus seonduvalt keelatud annetusega oma 12.05.2026 kirjaga nr 31-2/26-7/4. Erakonna vastuse kohaselt kavatses erakond tasuda 20.10.2025 arvega nr 20252598 seonduvad viivised pärast arve lõpliku tasumist esitatava viivisarve kohaselt ja esitada komisjonile ka vastavad maksekorraldused. Ettekirjutuse tegemise ajaks (so 17.09.2026) ei olnud keelatud annetusena käsitatavad viivised teenusepakkujale tagastatud ega sellekohaseid dokumente komisjonile esitatud. Ettekirjutus anti enam kui 30 päeva pärast keelatud annetuse

[1] ERJK 29.10.2026 koosoleku protokoll nr 8, päevakorrapunkt 2 – link

tegeliku suuruse selgumise päeva ja seega kohustati erakonda kandma keelatud annetus riigi tuludesse, sest seda ei tagastatud 30 päeva jooksul saamise päevast arvates.

Selgitan täiendavalt, et annetuse saamine on faktiline sündmus, seevastu ettekirjutuse kättetoimetamine on järelevalvemenetluse toiming. Järelevalvemenetluse toimingust ei sõltu annetuse tegemise ega saamise hetk. Annetuse saamise kuupäevaks on loetud viivisarve kuupäeva 31.07.2026, sest selle kuupäeva viivisearvega vormistati viivisearvestus ning selgus saadud soodustuse lõplik rahaline maht (säästetud viivised summas 11 065,29 eurot). Reaalselt toimus annetuse tegemine igapäevaselt alates põhivõla arve maksetähtale järgnevast 31-st päevast kuni 150-nda päevani, kuid menetlusökonoomika ja mõistetavuse huvides loeti annetuse kogusuuruse selgumise päev annetuse tegemise päevaks.

Erakonna pakutud tõlgendus (lugeda annetuse saamise ajaks ettekirjutuse kättesaamine) muudaks EKS § 12^4 lg 1 ja § 12^{11} lg 5 mõttetuks, sest haldusakti kättetoimetamine ei saa luua uut algset 30-päevast võimalust annetajale tagastamiseks olukorras, kus seaduse järgi kuulub tähtaegselt tagastamata annetus kandmisele riigi tuludesse. Arvestades nii 2023 aasta analoogset menetlust kui ka asjaolude uuesti selgitamist komisjoni poolt juba 03.02.2026, on erakonnal olnud võimalus tagastada keelatud annetus selle saajale seaduses ettenähtud ajal.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heiki Sibul
komisjoni esimees

Katrin Laaniste
katrin.laaniste@valimised.ee